

Stavljanje proizvoda na tržište Europske unije

(Nacionalna tehnička pravila za proizvode i unutarnje tržište EU)

priručnik za poduzetnike

Sadržaj

Sloboda kretanja roba	2
Stavljanje proizvoda na tržište Europske unije	2
Što znači “zakonito stavljen na tržište“	3
Kako dokazati da je proizvod zakonito stavljen na tržište druge države članice	3
Nadzor u državi članici odredišta i iznimke od uzajamnog priznavanja	3
Kontaktne točke za proizvode u svakoj državi članici	4
Koje podatke pružaju kontaktne točke za proizvode	4
Hrvatska Kontaktna točka za proizvode	4
Ostale kontaktne točke i alati unutarnjeg tržišta koji vam mogu pomoći	4

SLOBODA KRETANJA ROBA

Sloboda kretanja roba temeljno je načelo unutarnjeg tržišta Europske unije.

Države članice u pravilu ne smiju donositi nacionalne mjere koje mogu, izravno ili neizravno, stvarno i potencijalno, ometati trgovinu robom na unutarnjem tržištu.

S ciljem ostvarivanja slobode kretanja roba institucije Europske unije donose propise (uredbe i direktive) kojima za određene proizvode utvrđuju zahtjeve kojima ti proizvodi moraju udovoljavati.

Ako je za neki proizvod donesen takav propis na razini Europske unije, sve države članice dužne su na taj proizvod primjenjivati isključivo zahtjeve iz tog propisa (harmonizirani propisi).

Stavljanje proizvoda na tržište Europske unije

Za određene proizvode ili za određene aspekte proizvoda ne postoji propis koji utvrđuje zahtjeve za taj proizvod na razini Europske unije. U tom slučaju propis Europske unije ostavlja mogućnost državama članicama da same reguliraju određene aspekte nekog proizvoda.

U takvim slučajevima svaka država članica može donijeti tehničke propise kojima se utvrđuju zahtjevi kojima ti proizvodi moraju udovoljavati, kao što su propisi koji se odnose na naziv, oblik, veličinu, težinu, sastav, prezentiranje, označivanje i pakiranje (neharmonizirani propisi).

Stoga je moguće postojanje nacionalnih propisa koji različito reguliraju zahtjeve za proizvode za njihovo stavljanje na unutarnje tržište EU.

S ciljem sprječavanja da različiti tehnički propisi država članica stvore nezakonite prepreke slobodi kretanja roba, S ciljem sprječavanja da različiti tehnički propisi država članica stvore nezakonite prepreke slobodi kretanja roba, Sud Europske unije uspostavio je načelo uzajamnog priznavanja te je donesena Uredba (EZ) br. 764/2008 (Uredba o uzajamnom priznavanju¹).

Prema načelu uzajamnog priznavanja, država članica ne smije na svojem državnom području zabraniti prodaju proizvoda koji se zakonito stavljaju na tržište u drugoj državi članici, čak i ako su ti proizvodi u skladu s tehničkim propisima različitim od onih koji se primjenjuju na domaće proizvode.

¹Uredba (EZ) br. 764/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju postupaka koji se odnose na primjenu određenih nacionalnih tehničkih propisa na proizvode koji se zakonito stavljaju na tržište u drugoj državi članici i o stavljanju izvan snage Odluke br. 3052/95/EZ (Tekst značajan za EGP), SL L 218, 13.8.2008, SL L posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13, svezak 38

ŠTO ZNAČI “ZAKONITO STAVLJEN NA TRŽIŠTE”

Uredba o uzajamnom priznavanju ne definira koncept „zakonito stavljanje na tržište“ za proizvode na koje se odnosi, tj. za proizvode koji nisu predmet harmonizacije na razini EU. Međutim, Uredba (EZ) br. 765/2008² definira koncepte „stavlanje na raspolaganje na tržištu“ i „stavlanje na tržište“.

Stavljanje na raspolaganje na tržištu znači svaku isporuku proizvoda za distribuiranje, potrošnju ili uporabu na tržištu EU u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja.

Stavljanje na tržište je prvo stavljanje na raspolaganje proizvoda na tržištu Unije.

KAKO DOKAZATI DA JE PROIZVOD ZAKONITO STAVLJEN NA TRŽIŠTE DRUGE DRŽAVE ČLANICE

Nadležno tijelo u svakoj državi članici može od gospodarskog subjekta zatražiti da podnese dokaz o zakonitom stavljanju na tržište proizvoda u drugoj državi članici.

Prema uputama Europske komisije za primjenu načela uzajamnog priznavanja svaki dokaz (kao što je, primjerice, račun, katalog s datumom, porezna evidencija, evidencija prodaje, registracija, dozvola, izvadci iz službenih evidencija) treba se smatrati prikladnim dokazom za dokazivanje stvarnog stavljanja proizvoda na tržište države članice ili EFTA države koja je stranka Ugovora o EGP-u.

Zakonito stavljanje na tržište znači svaku isporuku proizvoda za distribuiranje, potrošnju ili uporabu na tržištu EU i to:

- o u državi članici Europske unije u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom ili
- o u državama EFTA-e koje su stranke Ugovora o europskom gospodarskom prostoru⁴ u skladu s njihovim primjenjivim nacionalnim pravom te
- o u Republici Turskoj⁵.

NADZOR U DRŽAVI ČLANICI ODREDIŠTA I IZNIMKE OD UZAJAMNOG PRIZNAVANJA

Temeljna sloboda kretanja roba nije apsolutno pravo: uzajamno priznavanje podložno je pravu države članice na čijem se području roba stavlja na tržište da provjeri sigurnost proizvoda.

Nadzor mora biti utemeljen na objektivnim, nediskriminirajućim kriterijima koji su unaprijed poznati. Nadležno tijelo ima obvezu priopćiti gospodarskom subjektu tehničke ili znanstvene razloge zbog kojih se određeni proizvod ne može stavljati na tržište u toj državi članici.

Odluka nadležnog tijela mora biti u skladu s člancima 34. i 36. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). To znači da će nadležno tijelo države članice morati opravdati moguću primjenu nacionalnog tehničkog propisa na proizvod koji se zakonito stavlja na tržište druge države članice, odnosno postojanje prevladavajućih razloga od javnog interesa za nametanje nacionalnih tehničkih propisa te da nije moguće koristiti manje ograničavajuće mjere.

Pojam *prevladavajućih razloga od javnog interesa* razvio je Sud Europske unije u svojoj sudskoj praksi u vezi s člancima 34. i 36. UFEU, te mogu obuhvaćati učinkovitost fiskalnog nadzora, poštenje trgovačkih transakcija, zaštitu potrošača, zaštitu okoliša i slično.

² Uredba od 9. srpnja
o stavljanje
(EEZ) br. 339/93
prvo izdanje na

u EFTA-e: Island,

proizvode zakonito
iz članaka 5.-7.
prosinca 1995. o
čje 1996.). Uredba
(1996.).

KONTAKTNE TOČKE ZA PROIZVODE U SVAKOJ DRŽAVI ČLANICI

Kako bi se gospodarski subjekti mogli informirati o tehničkim propisima za proizvode koji su specifični za pojedinu državu članicu, u svakoj državi članici uspostavljene su kontaktne točke za proizvode (Product Contact Points – PCP), koje pružaju informacije o svojim nacionalnim tehničkim propisima i primjeni načela uzajamnog priznavanja.

Kontaktne točke za proizvode mogu na zahtjev gospodarskog subjekta upite o zahtjevima za proizvode proslijediti kontaktnim točkama u drugim državama članicama.

Kontaktne točke za proizvode odgovaraju u roku od 15 radnih dana od primitka upita.

Za davanje informacija kontaktne točke za proizvode ne naplaćuju naknadu.

KOJE PODATKE PRUŽAJU KONTAKTNE TOČKE ZA PROIZVODE

→ o tehničkim propisima primjenjivima na određenu vrstu proizvoda u njihovoj državi članici (kontaktne točke mogu proslijediti upit gospodarskog subjekta koji se odnosi na propise druge države članice kontaktnoj točki za proizvode te države članice)

→ o prethodnim odobrenjima potrebnim za stavljanje na tržište određene vrste proizvoda

→ o tome kako se primjenjuju načelo uzajamnog priznavanja i Uredba o uzajamnom priznavanju u njihovoj državi članici

→ o pravnim lijekovima dostupnima u toj državi članici u slučaju spora te

→ pružaju informacije o kontaktima nadležnih tijela u njihovoj državi članici (primjerice o tijelima za nadzor).

HRVATSKA KONTAKTNA TOČKA ZA PROIZVODE

Više informacija o hrvatskoj Kontaktnoj točki za proizvode možete dobiti [ovdje](#).

Pitanja o nacionalnim (neharmoniziranim⁶) tehničkim propisima možete uputiti na adresu e-pošte: pcp@mingo.hr.

Europska komisija sastavlja i redovito ažurira popis kontaktnih točaka za proizvode koji objavljuje na internetskim stranicama i dostupan je [ovdje](#). Popis se također objavljuje u Službenom listu Europske unije.

OSTALE KONTAKTNE TOČKE I ALATI UNUTARNJEG TRŽIŠTA KOJI VAM MOGU POMOĆI

Kontaktne točke i alati, daju mogućnost brzog i besplatnog pristupa ključnim informacijama o pravima i mogućnostima na unutarnjem tržištu EU svim pravnim i fizičkim osobama pod jednakim uvjetima.

Sve EU kontaktne točke i alati dostupni su vam jednim klikom na www.cut.hr – portalu koji je uspostavila Uprava za trgovinu i unutarnje tržište Ministarstva gospodarstva.

Pregled aktivnosti svih kontaktnih točaka i alata unutarnjeg tržišta EU u području slobode kretanja roba i pružanja usluga dostupan vam je [ovdje](#).

⁶Hrvatski neharmonizirani propisi, primjerice, uključuju: Pravilnik o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (Narodne novine, broj 138/2008) iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva, Pravilnik o sirevima i proizvodima od sira (Narodne novine, broj 20/2009, 141/2013) i Pravilnik o pivu (Narodne novine, broj 142/2011, 141/2013) iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede; Pravilnik o vatrogasnim aparatima (Narodne novine, broj 101/2011, 74/2013) iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova; Zakon o nadzoru predmeta od plemenitih kovina (Narodne novine, broj 76/2013) iz nadležnosti Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

Nakladnička cjelina	Trgovina i unutarnje tržište
Nakladnik	Ministarstvo gospodarstva Uprava za trgovinu i unutarnje tržište
Adresa nakladnika	Ulica grada Vukovara 78, Zagreb e-poslovanje@mingo.hr
Za nakladnika	Vedran Kružić
Urednica izdanja	Sandra Kelemen
Autor sveska	Sektor za koordinaciju unutarnjeg tržišta (U pripremi korišten dokument Europske komisije od 16. kolovoza 2013., COM (2013) 592, final, Smjernice. Pojam „zakonito stavljanje na tržište“ u Uredbi o uzajamnom priznavanju (EZ br. 764/208)
Godište i svezak	godište 2, svezak 9
Objavljeno	siječanj 2015.
Učestalost izlaženja	Izlazi po potrebi

© **MINGO 2015.**

Dopušteno je prenošenje dijelova sveska uz navođenje izvora. Distribucija online ili drugim oblicima prijenosa nema ograničenja od strane nakladnika.

Objavljeni sadržaj se ne odnosi na specifične okolnosti bilo koje pojedinačne fizičke ili pravne osobe te ne predstavlja pravni savjet. Samo se pravni propisi objavljeni u službenim glasilima mogu smatrati pravno valjanima. Nakladnik ne snosi odgovornost uslijed promjene objavljenih informacija.